

livet

EN LITEN TIDNING FRÅN BJÖRKÖ MISSIONSKYRKA

DEC 2006 – FEB 2007

I det lilla

Möt dig själv
på retreat

Det bästa
med advent

Christer Fridén, hemma på Björkö
efter tre år i Mellanöstern

I det lilla

- Var redo
- Alltid redo.....

Det lyste om henne. Hon skimrade i den gröna skjortan och alla frågor om tvivel inför vilken veckoaktivitet som egentligen var den bästa tycktes som bortblåst.

Lördagen den 21 oktober invigdes Ida till scout i Bohus-Björkö SMU.

I de fyra små orden: Var redo, alltid redo, göms något mycket större.

I det lilla bor det stora, i det mörka göms ett ljus. I det svaga finns en styrka, i det tysta hörs ett ljud. Så tänker nog Gud i alla fall och föds som ett litet barn i ett stall.

Dagen efter scoutinvigningen gick jag en promenad i bergen med min treåriga dotter Alva. Vi satte oss ned för att fika på ett par stenar och jag såg till min förvåning att vi hade satt oss mitt i en myrstig.

Varför kommer alla myror nu?

Frågade hon.

Jag försökte på bästa pedagogiska sätt att förklara för henne att det lilla livet alltid pågår men vi såg inte myrorna förrän vi satte oss ned. Hon tittade intresserad tillbaks på mig.....jag kände att jag hade lyckats och jag var redo för hennes följdfråga om livets stora:

- Pappa...
- Ja.
- ...har du en festis?

SMU på Björkö försöker hela tiden att utgå ifrån det lilla och det är därför, tror jag som resultatet blir så stort.

En riktigt god höst önskar Björkö SMU

Tommy Tillander
Ordf. Björkö SMU

**Bohus-Björkö
Missionskyrka**
Bäckevägen 31
Box 13
430 94 Bohus-Björkö
www.bjorkomissionskyrka.se
Pg 439 67 07-4
Tel 961709

Ordf:
Henrik Landälv
Tel: 961521

Pastor:
Lena Sollerman
Tel 872819 - tala in ett meddelande, så ringer jag upp
Lena.Sollerman@bildanu

**SMU
Ordf:**
Tommy Tillander
Tel 511317

Redaktör, bild, text:
Conny Nylén

Illustrationer:
Göran Sveningzon

Omslag:
Christer Fridén
hemma vid köksbordet

"Då fick jag gå på två julfester"

Christer Fridén, Sveriges Radios förre korrespondent i Mellanöstern, berättar att han gick i både Svenska Kyrkans och Missionskyrkans söndagskola på Björkö när han var liten.

....Christer Fridén,
Jerusalem.

Med kartan från
Det Heliga Landet från söndagsskolebibeln i tygväska går jag Mossebacken upp för att träffa Sveriges Radios förre korrespondent i Mellanöstern

Christer Fridén. Det regnar och blåser.

Han möter på trappan och ursäktar stöket i köket med orden "vi håller på och bygger om lite nu när vi flyttat hem". BBC News står på i vardagsrummet, och på toalettdörren i hallen →

sitter arabiska bokstäver. Man och Kvinna.

– Vill du ha kaffe?

”Gärna, det skulle passa bra nu”, svarar jag. Kaffebryggaren är trasig och han frågar om det går bra med pulverkaffe. Två koppar ställs fram och en påse Singoalla kex.

– Mycket kan man få i Jerusalem, men inte Singoallakex, nu lever jag nästen på dem, säger han och håller upp det varma vattnet.

Han är alldeles vanlig där bakom köksbordet på Mossvägen. Han som just kommit hem från världspolitikens centrum och träffat Yassir Arafat. Han har kommit hem efter att ha varit korrespondent för Sveriges Radio i Mellanöstern. Nu ska han återgå till Dagens Eko i Göteborg efter tre år i Amman och Jerusalem, där Islam, Judendom och Kristendom levt sida vid sida i flera hundra år. Nu sitter han här mitt framför mig och frågar om jag vill ha ett Singoallakex till.

– Hade gärna varit kvar men det finns en policy på Sveriges Radio att man inte ska vara ute längre än fem år och jag var två år i Finland och Baltikum också, säger han. Det är lätt att slita ut sig eftersom man jobbar 24 timmar per dygn.

Han berättar att han är född på Björkö och går iväg och pekar på ett gult hus lite längre bort på i Mossebacken.

– Jag är född i Sörgården men uppvuxen i det gula huset därborta, säger han. Hans pappa var civilanställd i Bovik under kriget.

Han gick i söndagsskola i både Svenska kyrkan och Missionskyrkan.

– Då fick man gå på två julfester, säger

han lite på skämt lite på allvar.

Han kommer ihåg den nickande lilla negerpojken som sparbössa och de vackra planscherna med bibliska motiv från söndagsskolans lektioner i Missionshuset. Jesus uppväcker Lasarus, Änkans skärv och Jesus bespisar fem tusen...
– Den som gjort dessa måste ha varit nere i Palestina.

När han kom ner till Jerusalem för tre år sedan kände han igen sig från barnomens planscher han såg i söndagsskolan på Björkö. Vi tittar på kartan på det Heliga landet längst bak i min bibel från söndagsskolan i Hässelby. Kartan går i brunt och vi minns namnen från söndagsskolans berättelser: Samarien, Judéen, Betlehem, Genesaret...

– Det är namn som staten Israel nu använder i den politiska debatten, säger han.

Snabbt har vi gått från söndagsskolans vackra planscher via singoallakexen till dagspolitik i staten Israel. Från Det Heliga Landet till världspolitik. Kartan i min söndagsskolebibel stämmer längre det ska jag bli bryskt medveten om strax innan jag ska gå om någon timme.

Är det inte svårt att rapportera från en så gammal och infekterad konflikt? Svaret kommer snabbt och professionellt ”jag rapporterar vad jag ser och hör” säger han.

Han berättar att de finns så kallade fixare som hjälper till med kontakter och som tolkar.

– Fixare är ett dåligt ord, det kommer från engelskans ”fixer”. Dörröppnare är ett bättre ord, säger han.

De kan med sina kontakter ordna fram personer Christer vill träffa för att belysa en händelse.

Han berättar att efter inslag i radio

Christer Fridén, Sveriges Radios förre korrespondent i Mellanöstern, fotograferad utanför Badhads flygplats iförd full säkerhetsutrustning.

fick han alltid mail från olika lobbygrupper från båda sidor i konflikten.

– Ibland var det bra synpunkter, som jag svarade på. Men ofta var det inte så genomtänkta åsikter i mailen, säger han. Han tycker att alla har rätt att ha synpunkter på hur han rapporterar, det är inget konstigt med det.

Vad kallar du muren som Israel byggt?

– Barriär, säger han.

Varför. Israel vill kalla det säkerhetsstängsel?

– Därför att det ger ingen säkerhet. Barriären bara ökar palestiniernas hat och

gör därmed livet osäkrare också för israelerna. Och det är inget stängsel utan en mur på långa sträckor, säger han.

Så börjar han berätta om en händelse vid gränsövergången från Jordanien till Israel han såg när han skulle in till Israel. Efter lång väntan kommer en arabisk kvinna med stora väskor i bägge händerna och stort bagage på huvudet fram till gränsen. Hon ställer ner sitt alla sina väskor och tar fram passhandlingarna. Den unga osäkra soldaten granskar handlingarna och går iväg till kon-toret en bit bort. Kommer tillbaka efter en stund och börjar skälla ut kvinnan och bete sig otrevligt. →

– En äldre soldat får syn på detta, han går fram till den yngre soldaten skäller ut honom och säger till honom att hjälpa kvinnan med hennes bagage.

Han menar att denna händelse visar hur osäkra de unga soldaterna är i roll som gränspolis och att det finns stora spänningar i det Israeliska samhället. Han minns från kriget mot Libanon i somras. Hizbolla hade skjutit en ka-

försöker stoppa dem där uppe i södra Libanon, var budskapet till de demonstrerande kvinnorna. Detta speglar att det finns stora motsättningar i det israeliska samhället.

Han är pessimistisk om en lösning av konflikten.

– Det finns ingen modig ledare, på någon sida som vågar kompromissa, säger han.

I min söndagsskolebibel finns de gamla namnen. Judéen, Samarien, Galliléen...

toscharaket som hade hamnat på ett verkstadsområde i Haifa. Åtta hade dött och många var sårade. Utanför verkstadsområdet demonstrerade några kvinnor mot kriget.

– När vi var på väg därifrån gick larmet om att en ny katoscharaket var på väg. Alla sprang mot skyddsrummet. Men när demonstranterna kom dit blev det stopp.

– Där ser ni vad som händer om vi inte

I den nya kartboken finns Västbanken inritad som ockuperad mark.

Han menar att USA kommer aldrig att överge Israel, och att EU skulle kunna sätta press på parterna att börja förhandla. Han tycker visst kyrkan ska engagera sig i konflikten i Mellanöstern.

– Kyrkan står för, det som fattas därnere: rättvisa, fred och hög moral, säger han.

Han talar också om att det finns många palestinier som är kristna och att

judar och araber levt sida vid sida under det Ottomanska riket i flera hundra år, ända fram till britererna tog över efter första världskriget. De var då motsättningar började.

Hur var det nu med Yassir Arafat. Har du intervjuat honom?

Det var när barnen från Kungsbacka satt fast hos sin pappa i Gaza Christer ställde en fråga om det på en presskonferens.

ett singoalla kex från kexfabriken i Kungälv.

Det är dags att gå. Den svarta söndagsskolebibeln med den bruna kartan över Det Heliga Landet lägger jag ner i tygkassen från ICA. ”Vänta” säger Christer och springer och hämtar en nyare karta. Vi konstaterar att västbanken är inritad som ockuperad mark. Men Israel kallar västbanken för Sama-

Hemma i huset i Mossebacken står BBC World på. På fätöljen ligger en palestinasjal och i den välordnade bokhyllan finns många böcker om idolen Elvis Presley.

– Han svarade att den frågan redan är löst, säger Christer utan att skryta. Han frågade också, minns han hur länge premiärministern Ahmad Qurei skulle sitta kvar.

”Min bror kommer att sitta kvar så länge han orkar” fick han till svar från Yassir Arafat som hade stor show och dominerade presskonferensen helt. Var du nervös?

– Nej, det var jag inte, svara han och tar

rien och Judéen för att med dom judiska namnen få omvärlden att tro att det är israelisk mark.

Inget är sig likt från tiden när vi gick i söndagsskolan som små grabbar på fyrtio och femtioalet. Jag i Hässelby han här på Björkö.

Någon dag senare hörde jag en bekant röst rapportera om sjukfrånvaron på Sahlgrenska sjukhuset i radion. ...Christer Fridén, Ekot Göteborg.

Retreat

ett sätt att möta sig själv

– Du får ursäkta om jag låter lite sömnig, säger han när jag ringer.

Han har varit hemma idag och han och hans Gudrun har just vaknat efter en skön lur på eftermiddagen.

Han heter Lasse Yngvesson, bor i Gränna och jobbar halvtid på retreatgården Wettershus dit vi här på Björkö är välkomna på en retreat i mars. Vår pastor Lena Sollerman, ska leda retreaten.

Vad är en retreat?

– Det är en hjälp att kunna dra sig undan några dagar, för att ge chans till att fundera på var man är i livet. Inte ge upp, bara lite paus.

Varför är det viktigt att ta en paus?

– Många kör på hårt och då kan det vara

bra att komma från den vanliga miljön och ta en paus och möta sig själv.

Möta sig själv?

– Det var en kyrkoherde Gunnar Kampe här för en tid sedan. När han kom hem frågade han i en predikan vem de trodde han mött på Wettershus. Eftersom det var en präst som frågade trodde alla att han mött Jesus. ”Jag mötte mig själv, Gunnar Kampe” blev svaret. Så kan det vara, tystnaden blir ett instrument att lyssna inåt.

Är en retreat till för de som av olika anledningar går hemma hela dagarna och har all tid i världen att vila och ta det lugnt?

– Jag tror det blir en annan tystnad här än det kan vara att gå hemma

Tilltalad av tystnad

Den **14 januari kl 18** är du välkommen till Söndagkväll i Skutan.

Kvällens gäst är Lasse Yngvesson, föreståndare på Wettershus retreatgård och författare till boken ”Tilltalad av tystnad”.

Så: om du vill veta mer om vad en retreat kan vara

– kom, lyssna och fråga!

Pastor Lena Sollerman

Wettershus är en ekumenisk retreatgård. Där finns 12 enkelrum, en storstuga med öppen spis, bibliotek, natursköna promenadvägar och meditationsplatser.

i en tyst lägenhet. Här är vi tysta tillsammans.

Måste man vara tyst hela tiden?

– Vi går in i tystnaden efter första samlingen. Men vi sjunger och läser texter tillsammans. I köket kan man tala om man vill. Vi brukar också erbjuda enskilda samtal. Man ska tillåtas att ta hand om sig själv och få vara ifred med sina egna frågor.

Hur ser en dag ut?

– Väckning, morgonbön och frukost. Sen är det gemensam meditation i kapellet. Därefter middagsbön och middag. Efter kaffet är det en meditation till sen kan man bada bastu om man vill innan kvällsmaten. Detta kan låta mycket men alla samlingarna är korta och det finns mycket egentid för promenader och vila.

Måste man vara med på alla samlingar?

– Nej inte alls man väljer själv vad man vill gå på.

Nu när jag hör dig prata verkar det inte vara så konstigt som jag trodde från början.

– Alla får vara den den är på en retreat. Man lämnas ifred utan krav på någon prestation eller utvärdering. Man slipper till och med presentera sig själv i början.

Han talar länge. Det är ingen inläst kunskap han delar med sig av. Allt är upplevt och väl förankrat i pastorskroppen. Till sist tillägger han att de nu byggt en ny större meditationshall som tillåter att man kan röra sig.

– Jag tror vi måste lära oss att ta kroppen på allvar, det har vi varit dåliga på i kyrkan, avslutar Lasse.

KALENDARIUM

DECEMBER

3 Första Advent 11.00

Gudstjänst Lena Sollerman blåsmusik
Ove Olsson sång drama
Nya medlemmar hälsas välkomna

9 lördag 17.00

Adventskonsert Musica Vocalis
Isa Arkstedt
Inträde 50:- inkl glögg barn
ungdomar gratis

10 Andra Advent 11.00

Nattvardsgudstjänst
Leif Hergren Pelle Ljunggren

14 torsdag 16.00 – 18.00

Adventskaffe tillsammans med Röda
Korset och Kulturskolans gitarrelever
Litet Luciatåg med sångkör

Nya medlemmar hälsas välkomna.

I gudstjänsten första söndagen i
Advent har vi glädjen att hälsa
nya medlemmar välkomna till
församlingen.
-Vill du också vara med?
Eller kanske du känner någon som
vill vara med?
Kontakta pastor Lena Sollerman tel:
872819 i god tid.

17 Tredje Advent 18.00

Söndagkväll i Skutan Julevangelium
Levande julkrubba Conny Nylin
intervjuar Birgit Rosengren om hur jul
firades när hon var liten

20 onsdag 19.30

Julsång i Björkö kyrka

24 Julafton 23.00

Ord och ton i Julnatten
Lena Sollerman Evelyn Svenninghed

26 Annandag jul 18.00

Missionshögtid Mauritz Pettersson
berättelser, musik och bilder
insamling till Missionskyrkans
internationella arbete

31 Nyårsafton 23.00

Nyårsnatt i Björkö kyrka

JANUARI

1 Nyårsdagen 18.00

Bön för det nya året Ann-Catrine och
Lars Henrikson ingen servering

6 lördag 11.00

Nattvardsgudstjänst i Taizéton
Lena Sollerman
Evelyn Svenninghed

7 söndag 16.00

Vi dansar ut granen. Trettendedagsfest
Servering, godis, lekar, dans
Lena Sollerman Tommy Tillander

14 söndag 18.00

Söndagkväll i Skutan Wettershus
Retreat – Tilltalad av tystnad –
Lasse Yngvesson Kenneth Franzén

21 söndag 11.00

Gudstjänst Ekumeniska böneveckan
Lena Sollerman musik Ahmad
al-Khatib Björkö kyrka

28 söndag 11.00

Gudstjänst Ulla Brattö Martin
Svanström med blåsare

FEBRUARI

3 lördag 15.00

Musikal Servering Årsmöte

Björköbarnens fest minimusikal med
texter av Astrid Lindgren Barnrytmiken
TT-tigers

17.00

Församlingens årsmöte

4 söndag 11.00

Gudstjänst för stora och små på
Kyndelsmässodagen Lena Sollerman
– Sjung för Guds skull – Lina Johans-
son flöjt Tommy Tillander gitarr

8 torsdag 16.00

Träff för daglediga
Missionskyrkan

11 söndag 16.00

Sånggudstjänst Evelyn Svenninghed
– Vad är det vi sjunger, egentligen? –

18 Fastlagssöndagen 11.00

Nattvardsgudstjänst Lena Sollerman
Kulturskolans gitarrelever
Paul Peters

25 söndag 11.00

Gudstjänst Leif Hergren
Ulrika och Jakob Sollerman

Välkommen på retreat!

*"Följ med mig bort till en öde trakt,
så att vi får vara ensamma
och ni kan vila er litet."* (Mark. 6:31)

Så lyder Jesu inbjudan till några
dagars reträtt från vardagen – för vila
och återhämtning, för tid till ostörd
reflektion, för fördjupning av det
andliga livet.
Platsen är Wettershus retreatgård,
vid Vättern mellan Jönköping och
Gränna. **23-25 mars 2007**. Re-
treaten börjar fredag kväll kl 19.30
och avslutas söndag kl 15.30.

Priset är 1270 kr (reducering möj-
lig), reskostnad tillkommer. Anmälan
direkt till Wettershus tfn 0390-50264,
snarast. Se hemsida: www.wettershus.com
Retreatledare är Lena Sollerman,
pastor och St Lukas-terapeut.
För mer information – se separat
folder.

Vad är det bästa med

advent?

Märit Andréasson, pensionär

– Det är alla ljusen man tänder. När barnen var små fick de tända sina adventsljus innan de gick till skolan.

Man gör det lite festligare för det som ska komma, med stjärnan och alla ljusen som tänds.

Kenneth Ploghed, tvåbarnspappa

– Det bästa är att det blir lite ljusare i en mörk årstid. Det finns också många andra fina traditioner i advent.

Sedan är det en start för julen som ska komma.

